

Voorstel aan de raad

Aan de gemeenteraad
Gemeente Steenwijkerland
Vendelweg 1
8331 XE Steenwijk

Steenwijk, 13-5-2014
Nummer voorstel: 2014/36

Voor raadsvergadering d.d.: 27-5-2014
Agendapunt: 8

Onderwerp:

Afronding van het stimuleringsprogramma pMJP en voorlopige afronding van het stimuleringsprogramma Leader.

Conceptbesluit:

Aan de raad van de gemeente Steenwijkerland wordt voorgesteld te besluiten:

1. kennis te nemen van de afronding van het stimuleringsprogramma pMJP 2007-2013;
2. de financiële gevolgen van de overschrijding op de fietspaden van in totaal € 316.287 mee te nemen bij de vaststelling van de jaarrekening 2013;
3. de financiële gevolgen van de onderschrijding op het toeristisch parkeren Belt-Schutsloot, het toeristisch parkeren Giethoorn en Dwarsgracht, het wandelnetwerk Weerribben – Wieden alsmede de correctie op de fietspaden van in totaal € 133.158 mee te nemen bij de vaststelling van de jaarrekening 2013;
4. kennis te nemen van de voorlopige afronding van het stimuleringsprogramma Leader 2007-2013.

Inleiding

In de periode 2007-2013 is de gemeente Steenwijkerland zeer actief betrokken geweest bij de uitvoering van een tweetal grote investeringsprogramma's. Eén van deze programma's betreft het provinciaal MeerJarenProgramma, pMJP. Bij het tweede programma gaat het om Leader. De beide subsidieprogramma's zijn tot stand gekomen door bundeling van Europese, Rijks-, provinciale en gemeentelijke beleidsdoelen en financiële middelen. Dankzij deze overheidsbijdragen en daaraan gekoppelde inzet van private gelden heeft Steenwijkerland fors kunnen investeren in de kwaliteit van het landelijk gebied.

Het programma pMJP is nu afgerond en daarom willen wij u informeren over de resultaten van de inspanningen. Het programma Leader zal eind 2014 definitief worden afgerond.

pMJP

Het pMJP is een uitwerking van de Rijksaanpak Investeringsbudget Landelijk Gebied, ILG. Onder regie van de provincie zijn Rijksmiddelen van diverse ministeries, tezamen met middelen van

provincie, gemeente en waterschap alsmede derden, ingezet voor de inrichting van het landelijk gebied. Het pMJP in Overijssel kende de volgende 5 pijlers:

- perspectiefvolle landbouw
- kwaliteit natuur en (cultuur)landschap
- economische vitaliteit
- sociale vitaliteit en leefbaarheid
- veerkrachtig watersysteem

Het programma had niet alleen oog voor de financiering van projecten, het proces richtte zich ook op het versterken van inhoudelijke samenhang en op versterking van het draagvlak in het gebied.

Op basis van jaarlijkse convenanten tussen provincie en gemeente werd inhoudelijk en financieel geprogrammeerd. De gemeente voerde de regie op de realisatie. De afgelopen jaren hebben wij u daar tussentijds regelmatig over geïnformeerd. Zonder uitputtend te zijn willen wij een aantal belangrijke resultaten melden:

- het verbeteren van multifunctionele centra en dorpshuizen in de kleine kernen
- het realiseren van diverse woonzorgzones
- het aanleggen van ruim 18 kilometer recreatieve fietspaden
- verbetering van het wandelnetwerk en realisering toeristische poort de Wieden
- het verbeteren van toeristische parkeerplaatsen in Kalenberg, Belt Schutsloot, Giethoorn en Dwarsgracht
- het in stand houden en verbeteren van gebiedseigen landschapselementen, woningen en erven middels de programma's streekeigen huis en erf alsmede groen-blauwe diensten
- gebundelde aanvraag rieten daken
- verbetering van vaarverbindingen
- verbeteren van het watersysteem door het vasthouden van hemelwater in het gebied
- het ontwikkelen van diverse dorpsplannen
- het begeleiden van kavelruil projecten voor de landbouw en rietsector.

Vastgesteld kan worden dat de afgelopen periode alleen al door de uitvoering van het pMJP bijna € 46 miljoen is geïnvesteerd in onze gemeente, zoals uit onderstaand overzicht blijkt.

Activiteit	Subsidie provincie	Bijdragen gemeente	Bijdragen privaat/derden	Totale investering
Afkoppelen riolering op oppervlaktewater	206.928	7.896.452		8.103.380
Fietspaden	1.260.556	2.358.659	168.785	3.788.000
Groene en Blauwe Diensten	2.772.947	953.560		3.726.507
Gebieds- en Leefbaarheidsmakelaar	278.000	310.908		588.908
Bouw en renovatie dorpshuizen en multifunctionele centra	1.151.000	6.095.395	5.012.959	12.259.354
Streekeigen huis en erf	600.000	200.000	890.000	1.690.000
Toeristisch parkeren Kalenberg, Belt-Schutsloot, Giethoorn en Dwarsgracht	271.363	293.083		564.446
Woonzorg	170.167	569.667	10.052.000	10.791.834
Congres landbouw				
Dorpenplannen				
Drietal faunapassages				
Moespotvaart				
Gebundelde aanvraag rieten daken				

Toeristische Poort de Wieden
 Vaarverbinding Bovenwijde-Molengat
 Wandelnetwerk
 Wandelpaden

	1.045.896	1.014.192	2.203.253	4.263.341
Totalen	7.756.857	19.691.916	18.326.997	45.775.770

Vanaf 2007 hebben wij jaarlijks zoveel mogelijk projecten financieel met de provincie kunnen afronden. In 2013 zijn de laatste 16 projecten, zie Bijlage 1, uitgevoerd en voor de deadline van 31 december opgeleverd. Begin februari 2014 hebben wij hierover het financieel eindverslag aan de provincie voorgelegd.

Op basis van het eindverslag kunnen wij het volgende aangeven.

Bij drie projecten, te weten toeristisch parkeren Belt-Schutsloot, toeristisch parkeren Giethoorn en Dwarsgracht alsmede het wandelnetwerk Weerribben-Wieden, zijn de investeringen lager uitgevallen.

Hierdoor ontstaat een meevaller op de totale gemeentelijke bijdrage van € 77.574

Na een kleine correctie op de fietspaden bedraagt de uiteindelijke provinciale meevaller € 55.584

De totale gemeentelijke en provinciale meevallers bedragen derhalve € 133.158

Bij de aanleg van de fietspaden is de gemeentelijke bijdrage overschreden met € 316.287

Totale overschrijding ILG 2013 is derhalve € 183.129

Fietspaden

Bij het programmaonderdeel aanleg van fietspaden is een overschrijding van de gemeentelijke bijdrage ontstaan van € 316.287.

Door enkele aanvullende procedures heeft de aanbesteding van de laatste 5 fietspaden na de zomervakantie van 2013 plaatsgevonden. Hierdoor kon pas vanaf oktober 2013 worden gestart met de daadwerkelijke aanleg van de fietspaden.

De overschrijding van het budget is verder aangegeven in Bijlage 2. Vervolgens worden in Bijlage 3 de meerkosten op de diverse fietspaden nader verklaard.

Groene en Blauwe Diensten

Het programmaonderdeel Groene en Blauwe Diensten verdient in deze raadsbrief nadere aandacht. Niet alleen vanwege de financiële omvang maar ook vanwege de discussie met de provincie over de afronding in 2014.

Binnen de gemeente Steenwijkerland zijn in het afgelopen jaar nog eens 42 contracten afgesloten. Vanaf de start van Groene en Blauwe Diensten zijn er in totaal 118 contracten afgesloten en daarmee is het totale Steenwijkerlandse fonds van € 3,6 miljoen omgezet in beheercontracten.

Voor wat de prestaties betreft gaat het in totaal om

- 2,4 hectare nieuwe aanleg van landschapselementen
- 22 hectare herstel van landschapselementen
- en ruim 49 hectare landschapselementen in beheer gedurende een periode van 21 jaar.

Met ingang van 1 april 2014 wordt het programmaonderdeel Groene en Blauwe Diensten beëindigd. Onlangs is besloten dat het beheer van het landschapsfonds over zal gaan van het Nationaal Groenfonds naar de Rabobank. Door deze wisseling ontstaat er een hoger rendement. Met de inzet van het extra verkregen rendement kunnen naar schatting nog eens 18 contracten worden afgesloten.

Over de inzet van de extra financiële middelen is momenteel discussie gaande met de provincie Overijssel.

De provincie stelt voor om de dekking van de reeds afgesloten contracten mede te baseren op een verwacht rendement op de door de gemeente bij voorschot ontvangen gelden via een netto contante waarde bepaling.

De gemeente wordt derhalve gevraagd betalingsverplichtingen aan te gaan op basis van een verwacht financieel rendement. Hiermee worden de risico's van het niet kunnen voldoen aan de verplichtingen geheel bij de gemeente gelegd.

Het vorenstaande is inmiddels, in nauw overleg met de overige gemeenten in de provincie, voorgelegd aan Gedeputeerde Staten.

Leader 2007 - 2013

Leader is een initiatief van de Europese Unie. Regio's kunnen op basis van een zelf opgestelde ontwikkelingsstrategie in processen investeren die bijdragen aan de sociaal economische ontwikkelingen en de economische vitaliteit van het platteland. Steenwijkerland vormde samen met Zwartewaterland het Leadergebied Noordwest Overijssel.

Kenmerkend aan het Leaderprogramma is dat de ontwikkelingen via bottom-up processen tot stand moeten komen. De beoordeling en begeleiding van deze processen en projecten lag in handen van een plaatselijke groep, gevormd uit personen met een breed netwerk in en kennis van het platteland binnen de beide gemeenten. De gemeenten hadden op bestuurlijk en ambtelijk niveau een adviserende rol in de plaatselijke groep.

Voor de periode 2007 – 2013 is voor Noordwest Overijssel € 1.800.000 gereserveerd door de Europese Unie en € 900.000 door de provincie Overijssel.

Destijds zijn met de gemeente Zwartewaterland afspraken vastgelegd over de verdeling van de subsidiegelden alsmede over de cofinanciering per gemeente. Dit heeft geresulteerd in de verdeling tweederde voor Steenwijkerland en éénderde voor Zwartewaterland.

Voor de Steenwijkerlandse cofinanciering heeft de raad op 22 mei 2007 een krediet beschikbaar gesteld van € 770.000.

De plaatselijke groep (PG) Leader heeft gedurende de programmaperiode 2007-2013 een groot aantal projectvoorstellen aangeboden gekregen. Bij de beoordeling speelt met name de Leaderwaardigheid van het project, waarbij het draagvlak bij de initiatiefnemers een belangrijk criterium is. Ook is gezocht naar nieuwe vormen van samenwerking binnen projecten.

In totaal zijn 14 projecten met Leadergeldten gerealiseerd, waarvan 11 in de gemeente Steenwijkerland en 3 in de gemeente Zwartewaterland. In de loop van 2014 zal de PG dit nader presenteren aan ons college en de raad.

De afgelopen Leader periode is ruim € 4,3 miljoen geïnvesteerd in Noordwest Overijssel. De inzet van gelden is in grote lijnen als volgt geweest:

Europese Unie	€ 1.600.000
Provincie Overijssel	€ 790.000
Cofinanciering Steenwijkerland en Zwartewaterland	€ 660.000
Private partijen / derden	€ <u>1.270.000</u>
Totale investering	€ 4.320.000

De gereserveerde Europese en provinciale gelden voor Steenwijkerland zijn voor bijna de helft niet ingezet. Dit komt door dat eind 2013 het project Kroeze Zuiderzeeschepen Vollenhove werd ingetrokken. Van de gemeentelijke gelden voor cofinanciering ad. € 770.000 resteert thans nog een bedrag van € 375.000 en is als nog te realiseren besteding opgenomen binnen de Algemene reserve vrij besteedbaar.

Eind 2014 zal het programma Leader definitief worden afgerond met de Europese Unie en de provincie Overijssel. De uiteindelijke resultaten worden vervolgens in de jaarrekening 2014 verantwoord.

Financiële afronding

Een deel van de overschrijding op de fietspaden vanuit het pMJP betreft afgerond € 240.000 aan investeringen en een bedrag van € 76.000 heeft betrekking op de exploitatie. De lager uitgevallen investering bij drie ILG projecten kunnen hierop in mindering worden gebracht.

Bovengenoemde financiële gevolgen worden bij de vaststelling van de jaarrekening 2013 aan u voorgelegd.

Wij beseffen ons terdege dat u, kort nadat de verbouwing van De Meenthe is afgerond, opnieuw met een forse overschrijding wordt geconfronteerd. Aanbevelingen die zijn voortgekomen uit de evaluatie van het project "verbouwing van theater De Meenthe" zijn onlangs in maart 2014 door de organisatie geïmplementeerd en zijn voor de uitvoering van dit project nog niet toegepast. Verbeterpunten uit de evaluatie van de aanleg van de fietspaden worden waarnodig toegevoegd aan de reeds gedane aanbevelingen uit de evaluatie van de verbouwing van De Meenthe.

Bijlagen bij het voorstel

- Bijlage 1. ILG Eindverantwoordingsjaar 2013
- Bijlage 2. Toelichting op overschrijding ILG budget voor programmaonderdeel fietspaden
- Bijlage 3. Nadere verkenning overschrijding budget fietspaden
- Bijlage 4. Overzichtstekening aangelegde fietspaden binnen ILG Convenanten
- Bijlage 5. Voorlopig eindbeeld Leader budget

Ondertekening

De secretaris

De burgemeester

S.S. Weistra

M.A.J. van der Tas

Betrokken partijen

afdeling

REO

adviseur

Alex Dzuba, tel.: 06-2397 6898

email: alex.dzuba@steenwijkerland.nl

behandeld in politieke markt

13 mei 2014

Raadsbesluit

Steenwijk, 27-5-2014
Nummer: 2014/36

De raad van de gemeente Steenwijkerland;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 13-5-2014, nummer 2014/36;

b e s l u i t :

1. kennis te nemen van de afronding van het stimuleringsprogramma pMJP 2007-2013;
2. de financiële gevolgen van de overschrijding op de fietspaden van in totaal € 316.287 mee te nemen bij de vaststelling van de jaarrekening 2013;
3. de financiële gevolgen van de overschrijding op het toeristisch parkeren Belt-Schutsloot, het toeristisch parkeren Giethoorn en Dwarsgracht, het wandelnetwerk Weerribben – Wieden alsmede de correctie op de fietspaden van in totaal € 133.158 mee te nemen bij de vaststelling van de jaarrekening 2013;
4. kennis te nemen van de voorlopige afronding van het stimuleringsprogramma Leader 2007-2013.

De raad voornoemd,
de griffier,

de voorzitter,

A. ten Hoff

M.A.J. van der Tas